

Motie TTIP – Stad Gent – aangenomen in de zitting van de gemeenteraad van 29 september 2015

Sinds juli 2013 onderhandelen de Verenigde Staten en de Europese Unie over het afsluiten van een vrijhandels- en investeringsverdrag, kortweg TTIP ('Transatlantic Trade and Investment Partnership'). De onderhandelingen worden voor de EU gevoerd door de Europese Commissie op basis van het onderhandelingsmandaat dat de Raad hiervoor goedkeurde op 14 juni 2013.

De TTIP-onderhandelaars hebben ondertussen de tiende ronde achter de rug. Het is duidelijk dat de onderhandelingen verdergaan. Daarom dienen alle betrokkenen hun standpunt op tafel te gooien over de inhoud van een eventueel akkoord, de onderhandelingen kritisch te volgen en zoveel als mogelijk trachten te wegen op een eventuele eindtekst. Het zal in eerste instantie het Europees Parlement zijn dat de uiteindelijke tekst al dan niet zal goedkeuren, maar dit betekent niet dat andere overheden en in het bijzonder steden geen belang hebben bij dit eventuele verdrag.

De ingediende motie door burgers stelt duidelijk dat TTIP niet kan en dat alle mogelijke acties moeten ondernomen worden om het TTIP niet goed te keuren.

De Gentse gemeenteraad wil echter dat de stad Gent zichzelf niet zonder meer buitenspel zet, maar via de internationale netwerken waar zij een prominente rol in speelt actief mee aan een eventueel TTIP gaat onderhandelen. Het uitsluiten of onredelijk beperken van internationale handel kan voor een havenstad Gent als Gent zeer ongewenste gevolgen hebben. Steden zijn historisch ontstaan als centra van handel en moeten dat kunnen blijven. Het is noodzakelijk dat alle bezorgdheden van steden en hun burgers – en in het bijzonder de Gentse – mee worden genomen in de onderhandelingen. Gent ontwikkelt zich als een smart city en streeft naar sociale, ecologische en economische duurzaamheid. Dit doet de stad, samen met haar burgers, op alle beleidsdomeinen. Bijgevolg hebben we een slim TTIP nodig; een TTIP dat ervoor zorgt dat de stad Gent en bij uitbreiding alle steden toekomstgericht kunnen bouwen aan hun stad. Een TTIP dat niet louter economische doeleinden mag dienen, maar ook de Europese doelstellingen rond de bescherming van de mens als burger, werknemer, patiënt en consument, van het milieu en het dierenwelzijn.

Aangezien het van groot belang is dat in de definitieve teksten van een eventueel akkoord de bezorgdheden van het Gentse stadsbestuur en van steden met gelijkaardige ambities worden meegenomen, heeft het weinig zin om Gent "TTIP-vrij" te verklaren. De stad Gent wil er echter wel alles aan doen om via de internationale netwerken waar zij een prominente rol in speelt de onderhandelingen over het TTIP in de door ons beoogde richting te sturen.

Om die reden wordt een motie aangenomen waarin de gemeenteraad aan het college vraagt om:

motivering

Gelet op het feit dat de EU en de VS sinds juli 2013 onderhandelen over het afsluiten van een mogelijk vrijhandels- en investeringsverdrag (TTIP) (onderhandelingsmandaat van 14 juni 2013, conclusies Europese Raad van 18 december 2014)

Gelet op het feit dat de meest recente bevolkingsprognoses van de VN stellen dat tegen 2050 ongeveer 75% van de wereldbevolking, hetzij 6 miljard mensen, in steden zal wonen, dat steden van

oudsher knooppunten van handel en economische bedrijvigheid zijn en dat steden dus belangrijke stakeholders zijn in onderhandelingen over akkoorden die vrije handel als voorwerp hebben

Gelet op de vaststelling dat een mogelijk TTIP-akkoord potentieel impact kan hebben op de beleidskracht van de stedelijke overheden

Gelet op het feit dat stedelijke overheden het dichtst staan bij de bevolking en de best geplaatste overheid zijn om toekomstige noden, behoeften en uitdagingen in te schatten voor die bevolking en dus ook het best geplaatst zijn om samen met de stedelijke stakeholders slimme oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen te zoeken en te vinden

Gelet op het bestuursakkoord 2013-2018 van de Stad Gent dat 800 concrete acties en principes vastlegt die Gent moeten laten ontwikkelen tot een slimme en duurzame stad op ecologisch, sociaal en economisch vlak;

Gelet op de missie van de Stad Gent waarin Gent een open, solidaire, wijze en kindvriendelijke stad is. Zij alle krachten verbindt om de stad uit te bouwen tot een blijvend leefbaar geheel en zo de toekomst verder vorm te geven. Gent op creatieve wijze voorloper wil zijn in de transitie naar een klimaatneutrale stad. Gent verder bouwt aan een milieuvriendelijke en gediversifieerde economie die welvaart brengt voor iedereen. We ons zo ontwikkelen tot een gemeenschap van verantwoordelijke burgers die zich vrij kunnen ontplooiën en op de nodige ondersteuning kunnen rekenen;

Gelet op de duidelijke beleidskeuze van de stad om van Gent een SMART CITY te maken die klaar is voor de toekomst;

Gelet op de nog te nemen beslissingen door de EU en de daarmee samenhangende onduidelijkheden op welk bestuursniveau of vanaf welke schaal beleidsbeslissingen volgend uit het TTIP aan hun impact op de handelsrelaties zullen worden getoetst;

Vaststellend dat er bij verschillende organisaties en partijen verschillende appreciaties bestaan over de wenselijkheid en positieve en negatieve gevolgen van diverse soorten handelsverdragen, maar dat er tegelijk gemeenschappelijke bekommernissen zijn over die principes die deel zouden moeten uitmaken van een eventueel TTIP-verdrag, en dat met het oog op het nastreven van een duurzame en rechtvaardige samenleving;

Overwegende dat in Gent een groep middenveldorganisaties een burgerinitiatief gestart heeft waarover de gemeenteraad zal stemmen, waarbij hun voorstel dat ter stemming wordt voorgesteld o.m. inhoudt dat Gent zichzelf tot 'gemeente zonder TTIP, CETA en TISA' verklaart;

Overwegende dat het TTIP de VS en de EU nog sterker aan elkaar zal verbinden door het wegnemen van tarifaire en non-tarifaire maatregelen die de handel belemmeren, wat de economie, welvaart en welzijn in beide delen kan bevorderen;

Overwegende dat de Stad Gent, en bij uitbreiding alle stedelijke overheden in de EU en de VS, onvoldoende zicht hebben op de impact van de beleidsbeslissingen volgend uit het TTIP op de realisatiemogelijkheden van de lokale bestuursakkoorden en beleidsprioriteiten;

Gelet op de mogelijke impact van het TTIP op het Gentse beleid, zou een nauwere betrokkenheid van de Stad Gent bij de onderhandelingen over het TTIP niet alleen een vorm van goed bestuur zijn

vanwege alle betrokken beleidsniveaus binnen België, maar evenzeer een concrete toepassing zijn van de lopende beleidsinitiatieven van de EU voor de opmaak van een Urban Agenda, waarmee de EU het toenemende belang van de grote steden voor de realisatie van haar Europees beleid daadwerkelijk erkent;

Rekening houdende met de doelstellingen van het internationaal beleid van de Stad Gent en de daaruit voortvloeiende actieve rol binnen het Europese stedennetwerk EUROCITIES, één van de voornaamste belangenorganisaties van grote steden binnen de EU, en waarin de Stad Gent, vertegenwoordigd door de burgemeester, de zetel van ondervoorzitter in de Raad van Bestuur bekleedt;

Overwegende de in de maak zijnde standpuntbepaling over het TTIP door EUROCITIES dat aan haar leden, waaronder de stad Gent, zal worden voorgelegd.

De gemeenteraad van de Stad Gent

Wijst er op dat de toekomst in de steden ligt. De steden zijn de plekken bij uitstek waar de oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen van vandaag en morgen snel worden opgepikt, uitgewerkt, en in samenspraak met de burgers op grote schaal worden uitgerold en dus gerealiseerd, ten voordele van de stad, haar inwoners, organisaties, bedrijven en bezoekers én ook voor de ruimere omgeving.

Benadrukt dat door de aanhoudende verstedelijking van Vlaanderen en Europa deze evolutie zich verder zal zetten. Nog meer dan vandaag zullen de steden en Gent de komende jaren een centralere positie in de samenleving op het vlak van duurzame economische groei, werkgelegenheid, klimaattransitie, migratie, armoedebestrijding, samenleven, sociale en fysieke veiligheid krijgen en effectief opnemen.

Benadrukt dat bestuurskrachtige, vrije en autonome steden duurzame oplossingen op maat kunnen uitwerken en dus de beste publieke dienstverlening voor hun burgers, verenigingen en bedrijven kunnen aanbieden. Vrije steden zijn veerkrachtig en innovatief en zijn het best uitgerust om zowel in te spelen op de toekomstige opportuniteiten en positieve effecten van de globalisering als om tegelijk ook de negatieve effecten van die globalisering af te wenden. Ze weten als geen ander het potentieel van hun inwoners en ondernemers aan te spreken.

Onderstreept dat door het toenemend belang van de steden in de samenleving, zij veel meer bij de beleids- en besluitvormingsprocessen op de bestuursniveaus moeten worden betrokken. Het is door het samenbrengen van verschillende niveaus van bestuur dat de uitdagingen en de bekommernissen met resultaat kunnen worden aangepakt.

Toont haar betrokkenheid en bezorgdheid over de onderhandelingen en ook over de mogelijke gevolgen, ook voor het lokale beleidsniveau, van een mogelijk TTIP-akkoord.

Vraagt aan de bevoegde Vlaamse, Belgische en Europese Autoriteiten dat de steden sneller geïnformeerd en volwaardig betrokken worden bij de lopende onderhandelingen. Meer specifiek wordt gevraagd dat het Europese stedennetwerk EUROCITIES en een gelijkwaardig stedennetwerk in de VS, direct betrokken worden bij de lopende onderhandelingen.

Vraagt aan het College van Burgemeester en Schepenen bij EUROCITIES aan te dringen dat zij de onderhandelingen over het TTIP prioritair opvolgt, de steden hierin nauw betreft en dat zij bij de Europese Commissie aandringt om deel te kunnen nemen aan de onderhandelingen, alsook steeds gerapporteerd te worden over de voortgang en impact van de TTIP-voorstellen. EUROCITIES dient de belangen van de steden en de beleidsautonomie van de steden bij de onderhandelingen te kunnen waarborgen.

Vraagt aan het college van Burgemeester en Schepenen bij de standpuntbepaling bij EUROCITIES én alle volgende onderhandelingen over het TTIP uit te gaan van de volgende principes:

- Borging in een slim TTIP van de noodzakelijke antwoorden op de uitdagingen van de steden voor de toekomst
- Beleidsruimte voor een sterke lokale overheid dicht bij de mensen
- Beleidsruimte om o.a. sociale en ecologische garanties in overheidsaankopen in te schrijven
- Streven naar een eerlijke en correcte handel en economische duurzaamheid voor elkeen, klimaatneutraliteit en het uitsluiten van alle vormen van armoede
- Streven naar een slagkrachtige en performante publieke dienstverlening voor alle burgers
- Streven naar een permanente ontwikkeling en verslimming van onze steden, met een belangrijke rol voor de overheid in innovatie op sociaal, ecologisch en economisch vlak
- Een smart TTIP mag niet leiden tot een afname van onze Europese standaarden. Hierbij staat een maximale bescherming van de lokale economie, consumentenrechten, volksgezondheid, sociale rechten, dierenwelzijn en het milieu voorop. Het in Europese verdragen verankerde voorzorgsprincipe moet daarbij maximaal worden gerespecteerd
- Het respecteren van het exclusieve recht van democratisch verkozen organen, zoals het Europees Parlement, het Amerikaanse Congres en de parlementen van de Europese lidstaten, om te beslissen over algemeen geldende wet- en regelgeving.
- Het ISDS-systeem te vervangen door een nieuw systeem om disputen tussen investeerders en staten te kunnen oplossen dat onderhevig is aan democratische principes, dat op transparante wijze werkt en dossiers behandelt door publiekelijk aangeduide en onafhankelijke professionele rechters in openbare zittingen, dat voorziet in een beroepsmogelijkheid, dat gerechtelijke beslissingen waarborgt, dat de jurisdictie van de gerechtshoven in de EU en de Lidstaten respecteert en waar private belangen de publieke beleidsdoelstellingen niet ondermijnen.

Vraagt aan de bevoegde overheden om een mogelijk TTIP-akkoord alleen goed te keuren indien het gebaseerd is op bovenstaande principes.

Vraagt aan het College van Burgemeester en Schepenen om deze motie over te maken aan Vlaanderen, de federale regering en de Belgische Europarlementsleden.